

Тази неделя в [библиотеката](#) на [desebg.com](#) представям една рядко срещана книга – „Български лекари и студенти по медицина, жертви на комунистическия терор 1944-1989”.

Тя е посветена на пострадалите от комунистическите репресии български медици. Книгата не е издадена от издателство и е библиографска рядкост.

Получих я от моя приятел Борислав Скочев, основател на [сайта „Декомунизация”](#), за да обработя данните в нея за жертвите след лекарите и студентите по медицина при тоталитарното управление на БКП за сайта [pametbg.com](#)

Зад книгата стои труда на екип от лекари и други представители на гражданското общество, посветили се да съберат пръснатата информация за терора срещу онези представители на българската интелигенция, свързани с медицината.

Издание то съдържа имената на над 600 души лекари и студенти медици, които по един или друг начин за пострадали при комунистическия режим.

Авторският колектив е ръководен от проф. д-р Кирил Миленков, д-р Николай Предев, д-р Цветан Гайдаров, проф. д-р Димитър Козаров, д-р Методи Маджаров, д-р Милко Русев.

В книгата е посочено, че при събирането на данните участие са взели проф. д-р Георги Марков (братът на Дянко Марков, бел. ред.), Захари Фурнаджиев, Петко Огойски, проф. Михаил огнянов, д-р Йонка Дучевска, проф. д-р Петър Помаков и др.

„Пред очите ти, драги читателю, ще премине един списък от 618 имена на наши колеги – лекари и студенти по медицина, репресирани по различен начин от комунистическия режим през 45-те години след 9 септември 1944”, посочва проф. д-р Мрослав Попов в предговора на книгата.

От тях 45 са убити или безследно изчезнали, 71 са били задържани в затвори, а 86 в концентрационни лагери. Останалите са подложени на други репресии – изселвани са, изключвани са по политически причини от Медицинския факултет (около 300 студенти), уволнявани са или са ограничени в кариерното развитие отново по политически признак.

„Би трябвало да смятаме, че това издание поставя едно начало. Изследователската работа в тази насока би следвало да продължи, след като този труд вече е отворил една врата... Така ще се изгради и непоклатимия духовен паметник на онези медици, които загубиха живота си, бяха пречупени съдбите им, бяха унижавани, за да не служат на прогреса, истината и доброто”, посочва още проф. Попов.

Освен списъка с имената на репресираните медици (към всяко едно от имената е посочен източникът на информацията), книгата описва и картината на лекарското съсловие към Деветосептемврийския преврат през 1944 г., когато комунистическата партия влиза във властта, поднесена ѝ с окупирането на Царство България от съветската армия.

Според статистиката през 1944 г. около 3400 лекари са упражнявали професията си в страната. Повечето от тях са завършили Медицинския факултет на Софийския университет, но и мнозина са се дипломирали в чужбина – Германия, Австрия, Франция, Русия и др.

Всички те са положили Хипократовата клетва и са членове на Българския лекарски съюз, набързо закрит след идването на комунистите на власт.

Изданието описва извършената чистка сред учените медици след преврата през септември 1944 г., както и създаването на отечественофронтовски комитет към всеки факултет, включително и в Медицинския в София.

Описани са и масовите чистки сред студентите, следващи медицина – през 1945, 1947 и 1949 г. Представена е информация за разкритите в Медицинския факултет няколко антикомунистически групи.

Интересни и малко известни данни са представени за икономическите репресии към лекарите, които практикуват частно до 1949 г. Дотогава функционират стотици частни лекарски кабинети и десетки частни болници, които са одържавени, конфискувани и ограбени.

В тези няколко начални страници на книгата, зад чието авторство стои Столичната колегия на възстановения след краха на комунизма Български лекарски съюз, са описани и конкретни случаи на репресии с едни от най-изтъкнатите представители на българската медицина след 9 септември 1944 г.

„Ние не сме съдници. Само историята, истинската и обективната история има правото да определи какви процеси в човешкото общество са протекли и какви са техните последици. Идните поколения трябва да знаят цялата обективна истина за репресиите върху медицината и медицинските служители”, заключава авторският колектив.

„Български лекари и студенти по медицина, жертви на комунистическия терор 1944-1989”, под редакцията на проф. д-р Кирил Миленков, 2003 г., 121 страници.